

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog „Sokolska prosveta“

Ljubljana,
3 novembra 1933

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2177 • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

God. IV
Broj 44

Za bratsku saradnju

»Lidove Novine«, poznati brnski dnevnik, koji u svojoj sokolskoj rubrici uvek donosi tolike zanimive vesti, objavljuje u jednom od poslednjih svojih brojeva sledeće:

— U Savez slovenskog Sokolstva do sada nije u članjen Savez bugarskih Junaka, iako je isti bio članom predratnog Saveza slovenskog Sokolstva, koji je bio osnovao pok. br. dr. Josip Sajner. Činjenica, da su bili Bugari za vreme rata na drugoj strani, uticala je također i na to, da su se oni kasnije odalečili i od bivšeg Saveza slovenskog Sokolstva, a naročito pak od jugoslovenskog Sokolstva. Ipak, kako je radosno odjeknulo, kao neko nagoveštenje ponovnog zblizjenja, to što su bugarski Junaci učestvovali prošle godine IX svesokolskom sletu u Pragu, gde je tada ponovno bila sakupljena sva slovenska sokolska porodica, kao što je to bilo srećne 1912 godine. Kako su se pak Jugoslavlja i Bugarska opet počele da približuju, kada su se nedavno sastali vladari obeju država, mišljenja smo, da zastalno više i ne postoje zapreke, da se također ne bi

i predstavnici jugoslovenskog Sokolstva našli na zajedničkom posavetovanju s predstavnicima bugarskih Junaka. Najpre je potrebno dakako da se raščiste odnosi među ova dva Saveza, jer će se baš time omogućiti da Junaci stupe u Savez slovenskog Sokolstva. Da nije više tako daleko do zajedničkog i međusobnog sporazuma vidi se također iz članka u jugoslovenskom »Sokolskom glasniku« (br. 41). Svako, bilo bi uopće na korist Slovenstva, a tim više još na korist Sokolstva i slovenskog telesnog uzgoja u Tirševom duhu, da konačno dođe do sporazuma, koji se pripravlja već toliko godina.

Iz navedenog vidi se, kako veliko zanimanje vlada u češkoslovačkom Sokolstvu i za sva ostala slovenska sokolska pitanja, među kojima je ovo pre pomenuto jedno od ponajglavnijih, i s kakvim bi veseljem češkoslovačko Sokolstvo pozdravilo vest, kada bi se našao temelj sporazuma među jugoslovenskim Sokolima i bugarskim Junacima. Nadajmo se, da do toga u istinu možda nije odviše daleko.

nesmiljeno rezali našu zemlju. I morao je doći onaj nesrećan dan... Dugih 13 godina nanizalo se je od tada. Begunac, izagnanik, emigrant, kažnjenik, osuđenik — to su bila od tada imena naše braće, koja ostadoše preko.

Naša junačka braća iz Šumadije pokazala su, kako znadu ceniti tu trpnju i taj bol. Bilo je to kada su oni pred par meseci dočekali i primili svoju braću akademičare iz Istre, Trsta i Gorice u svoje domove. Primili su ih kako može da primi samo brat svog rođenog brata, i kako može da primi samo onaj, koji je i sam iskusio trpnju i bol kao što to iskusioše braća od Save do Šar planine.

Braće, ove dužnosti vežu sve nas. Mi smo pozvani da olakšamo i da vratimo bespravni raj njena prava. U Sokolstvu sav jugoslovenski narod gleda borcu za svoja prava. Naša sokolska omladina, puna bratske ljubavi, topline i borbenosti, koja uživa zlatnu slobodu, neka se uvek i uvek seća našeg velikog Kralja, koji nam je doneo

ovu slobodu i neka ne zaboravi one, koji ga pozivaju.

Narednih dana neka ne bude sokolskog društva, koje bi ćutke mimošlo najžalosniju godišnjicu u jugoslovenskoj istoriji. Dana 12 novembra učinite sve, da sećanje na naše mučnike bude što dostojnije. Pokažimo svome narodu, da nije osamljen u svojoj trpnji! Razotkrijte onu kulturu od tisuća godina, koja oduzimalje našem narodu i najosnovnija prava, koja mu pali domove i uništava njegova duhovna, kulturna, politička i sva materijalna dobra i koja ga bije olomom u leđa. Naročita je dužnost naših pograničnih sokolskih društava da uskravaju i pale onu luč, ono toplo sunce, koje nas neprestano obasjava i greje i da zrake te svetlosti i te topline obraćaju i svojoj jednoj tamošnjoj braći s one strane. A svih pak ostalih društava dužnost je da tim pretražama našeg naroda pomažu u njihovim svetim domoljubivim akcijama.

Braće Sokoli, u boj za pravdu!

stanju stvoriti takvo sletišta, koje će u 60 ili 80 posto posle održanog sleta, moći poslužiti bilo na koji način i bilo preko koje institucije, općoj potrebi telesnog vaspitanja naroda?

Zar mi još uvek ne možemo videti, da se ne sme podizati provizorna sletišta, već da izgradnja vežbališta mora biti izvršena po jednom općem programu podizanja potrebnih vežbališta u dotičnom mestu. Da kod izbora mesta i izgradnje sletišta mora da je prvenstveni pokretač briga oko izvršenja općeg programa oko podizanja sviju vežbališta. Medutim, dešava se najčešće da se kod raspravljanja o mestu i izgradnji sletišta gradska općina potpuno desinteresira, umesto da kod donošenja odluka uzme najaktualnijeg učesća. Treba da se pitamo, što treba preduzeti, da se ovakvim općinama rastumači

telesno vežbanje jedan je od najvažnijih problema svake države i smišljene komunalne politike.

jer, u pitanju je jedna petina celokupnog stanovništva i to baš onih, koji su naša snaga i budućnost.

Gradimo permanentna sletišta

Provizorij je uvek neracionalan, jer je razbacivanje sredstava i fruda, i nikako ne stvara ono, što nam toliko treba: dovoljno prikladnih i zgodnih vežbališta za našu omladinu

Ovih dana posetio nas je u uredništvu br. inž. Kosta Petrović, starešina Sokolskog društva Subotica, i tom prilikom — pogotovo jer stojimo pred pokrajinskim sletovima u Sarajevu i Zagrebu, koji se priređuju iduće godine, — poveo se razgovor i o gradnji vežbaonica, vežbališta, sletišta i uopće objekata i prostora, koji imaju da služe svim granama fizičkog vaspitanja sokolskog kao i uopće. U svom razlaganju ovoga, br. inž. Petrović, koji se iscrpno bavio studijem ovoga pitanja već duži niz godina i o čemu upravo sprema jedno monumentalno delo, čiji će prvi deo izići već početkom naredne godine u nakladi Jugoslovenske sokolske matice u Ljubljani, izneo nam je u nekoliko sažetih misli, na koji bi način i prema kojim bi principima trebalo da se podižu i uređuju pomenuti objekti i prostori, da bi se na taj način postigla puna svrha unapređivanja sokolskog i uopće svega telesnog vaspitanja našeg naroda. Ovo pitanje smatralo se je do sada, kako po svemu izgleda, i suviše jednostavnim i nije mu se posvećivala dužna pažnja, te ga se tretiralo na manje više laičan, nesistematičan i površan način. Tim nerealnim shvatanjem ovog važnog pitanja ne samo da se je u mnogom promašivala prava svrha, već se je ujedno na taj način, pored mnogih ostalih, mimoilazilo i danas toliko važan ekonomski momenat, jer je to pitanje do sada bilo rešavano skroz na skroz neracionalno. Da je to pak štetno uticalo i na sam razvoj telesnog vaspitanja kod nas, suviše je posebno i isticali. Br. inž. Petrović obećao nam je stoga da će ovo pitanje, kao vrlo aktuelno i važno po opće narodne interese, iznesti, u krupnim potezima, u našoj sokolskoj i dnevnoj štampi, pa stoga i donosimo ovaj članak, koji donasaju i zagrebačke »Novosti«. — Ur.

Kod nas se neobično i mnogo greši, kada se razmatra pitanje telesnog odgoja naroda sa tri posebna, na žalost veoma često suprotna gledišta: telesno odgajanje u školi, putem Sokolstva ili treće, putem sporta. Ako ne želimo škoditi općoj stvari mi moramo napustiti što pre ovakav razdeljen rad. Moramo se uzvisiti nad malenkostima i svi u tome složiti:

mora da postoji samo jedno telesno vaspitanje, a to je ono, koje je deo općega vaspitanja naroda.

Nije time rečeno da škola neće vršiti svoju naročitu, Sokolstvo svoju, a sport opet svoju ulogu. Nasuprot, potreban je onaj naročiti rad svake od navedenih jedinica, ali taj rad ne sme biti neobuzdan i da ne vodi računa o općim narodnim potrebama i o radu drugih organizacija. Nažalost često se dešava, da se o tome ne vodi računa te se tako nepotrebno troše energije na međusobno pobijanje onih, koji bi tre-

bali da su najbliži kako po ciljevima tako i po metodama rada. (Nuzgredno spomenuto: uravnotežiti i podrediti rad sviju pojedinih institucija na telesno vežbanje, općim narodnim interesima, trebao bi da je jedan od prvenstvenih zadataka novog Ministarstva fizičkog vaspitanja naroda).

Pre nego produžimo s našim razmatranjima, potrebno je utvrditi od kojeg bi značenja i u kojem odnosu, treba da bude telesno vaspitanje obzirom na opće narodno vaspitanje. Prema naučnim istraživanjima priznatih stručnjaka (dr. C. Diem i drugi) trebalo bi privesti telesnom vaspitanju 20 posto celokupnog stanovništva, što će reći u Jugoslaviji trebalo bi da se telesno vaspitava preko 2 milijuna 800.000 osoba. (Ovo se prilično poklapa s projektom »Zakona o obaveznom telesnom vaspitanju omladine, po kojem bi trebalo telesno vežbati oko 15 posto celokupnog stanovništva, što odgovara oko 2.100.000 stanovnika.)

Dobro nam je poznato kolike velike brige i žrtve zahteva održavanje sviju potrebnih škola, koje poseduje samo oko 12 posto celokupnog stanovništva. Nadalje je neosporna činjenica, da je u osnovnim školama telesno vaspitanje potpuno zakrležalo i zapušteno te tamo ne može biti još dugo vremena ni reči o harmoničnom vaspitavanju duha i tela. Razlozi ovog neharmoničnosti su brojni.

1. Malo je onih u Jugoslaviji, koji su potpunoma razumeli i saživali se suštinom telesnog vežbanja, te su isto i u život priveli.

2. Kao posledica ove prve konstatacije je činjenica, da se za telesno vaspitavanje ne daje ni jedna desetina onih sredstava, koja su potrebna za sistematski rad.

3. Svakome je lako uvideti da danas ne raspolazemo ni sa desetinom vežbališta, koja bi bila potrebna za telesno vaspitanje omladine.

Po navedenim činjenicama pitamo se: što bi trebalo reći, kada vidimo da se na pr. podiže veliko sletišta u Beogradu godine 1930, koje je služilo svojoj svrsi najviše za 8 nastupa, pa je posle toga bilo srušeno?

Odgovor je jednostavan: bio je upropašten nesistematskim i neracionalnim postupkom veliki trud i narodna imovina, umesto da je posle sleta ostao jedan uređaj, koji bi bio od trajne vrednosti. Da se ne misli moguće da je to tako bilo samo u Beogradu 1930! Na isti ovakav način postupalo se 1921 godine u Osijeku, 1922 u Ljubljani i t. d. Veoma je duhovito karakterisao ove postupke jedan naš novinar, kada je rekao prigodom jedne debata:

»U Jugoslaviji stvaramo »permanentan« sistem »provizorij« sletišta.

Zar mi zbilja nismo u stanju da ovo pitanje razmotrimo sa jednog višeg općeg gledišta? Zar mi zbilja nismo u

Pokrajinski slet Saveza SKJ u Zagrebu

Nakon II pokrajinskog sleta Saveza SKJ, koji će se održati za Vidovdan 1934 u Sarajevu, održaće se iste godine i III pokrajinski slet Saveza SKJ u Zagrebu, i to u drugoj polovini juna i prvoj polovini avgusta. Ovim sletom proslaviće se 60-godišnjica osnutka prvog sokolskog društva u Zagrebu i 20-godišnjica prve sednice za osnivanje Jugoslovenskog sokolskog saveza, održane u Zagrebu 18 juna 1914, i naposljetku tim će se sletom proslaviti i 10-godišnjica prve sednice delegata slovenskih sokolskih saveza, održane u avgustu 1924 god., na kojoj je bilo zaključeno osnivanje Saveza slovenskog Sokolstva.

Da bi se taj veliki slet u Zagrebu održao u pravim razmerama pomenutih velikih događaja, koje Sokolstvo slavi, izabrano je sletišta u samom prekras-

nom parku Maksimiru, u idealnoj sredini s estetskog i zdravstvenog gledišta, na prometnom mestu i u popularnom zagrebačkom šetalištu i izletištu. Samo sletišta biće uređeno pred mogućom, s glavnim tribinom okrenutom baš licem prema mogli. Na velikom prostoru od 200 metara dužine i 100 metara širine, dakle na prostoru od 20.000 četvornih metara. Sletsko vežbalište biće zelena tratina. Građevinski sletski otek s pročelnikom bratom arhitektom Dryakom pristupio je osnivanju i skoro će biti objavljen tačan i definitivni projekat sletišta.

Na ovaj III pokrajinski slet Saveza SKJ u Zagrebu doći će hiljade i hiljade Sokola i Sokolice iz svih krajeva Jugoslavije, kao i iz bratske Češkoslovačke i Poljske.

Kongres Saveza gradova za moralnu i materijalnu pomoć Sokolstvu

Akcija da se potpomogne pokrajinski slet u Zagrebu

Kongres Saveza gradova, koji je održan 22 o. m. u Novom Sadu, u svojoj rezoluciji, među ostalim, osobito naglašuje, da jugoslovenskom Sokolstvu treba ukazati što izdašniju moralnu i materijalnu pomoć. Ova tačka rezolucije glasi:

— Savez gradova Kraljevine Jugoslavije, visoko ceneći ideju Sokolstva, kao prevažne nacionalne i kulturne ustanove, ističe da je dužnost svakog grada da ovu naročito značajnu i opće narodnu ustanovu svim silama pomaže i da svaki grad u svom budžetu što izdašnjim novčanim prinosom pomo-

gne izgrađivanje ove velevažne narodne ideje.

Savez gradova smatra i potrebnim, da se sokolski slet, koji će se održati meseca avgusta 1934 u Zagrebu u vezi s proslavom 60-godišnjice prvog sokolskog društva u Zagrebu i 10-godišnjice osnutka Slovenskog sokolskog saveza, podupre moralno i materijalno; i to moralno na taj način, da celokupno građanstvo, a naročito sve sokolske čete na svom području pozove na što veće učestvovanje na sletu, a materijalno da što većim doprinosima pomogne Sokolskoj župi zagrebačkoj za troškove sleta. —

13-godišnjica Rapala

U času, kada se sećamo 15-godišnjeg ropstva onoga dela našega naroda, koji je proganjan tamo na Soči i u tužnoj kršnoj Istri, nas Jugoslovene sve više greje i obasjava sunce slobode...

13-godišnjica Rapala! Što smo učinili u tih dugih 13 godina? Braćo, koja je naša prva dužnost, i kako ćemo potražiti onih 600.000 braće i sestara kada nadode onaj veliki čas, koji je zapisan u svakom junačkom sokolskom srcu? Taj veliki čas, čas neizmerne radosti, možda i nije tako daleko, jer svi znamo, da nakon Velikog petka dolazi Uskrs. Ne gubimo vreme sa samim oduševljenjem ni sa iznašnjem brojka i nabranjanjem nečovečnih grozota! U nama samima je utisnuta sudbina naših mučenika, u našoj

sokolskoj omladini i u njenoj budućnosti leži također i budućnost onih 600.000, koji su sada lišeni svih prava.

Biće osvećeno naše Kosovo na Soči. Krv, koju su prolili tolminski puntari, krv koja je natopila doberdobske vrhove, krv koja je orosila Bazovicu, vapi za osvetom. Našemu puntarskom narodu zaista je dosta bilo krvi, a nama Sokolima pak čaša gorke trpnje, iz koje pije naš narod, prenapunjena je. Braćo, pripravljamo se i čekajmo dok ne zasinu vidovdanski kresovi za Nanosom.

Naša zemlja uz Soču prenatopljena je krvlju. U nemoj grozi drhtala su srca naše braće begunaca tada, kada smo očekivali zajedničku slobodu. Zadržala su sva naša srca, kada su

LOVENKO SOKOLSTVO

Mobilizacija Sokolstva u Češkoslovačkoj

Kako smo već javili češkoslovačko Sokolstvo odlučilo je, da ove godine prilikom 15-godišnjice oslobođenja Češkoslovačka izvede na dan 29 oktobra pokusnu mobilizaciju svojih snaga, da time i s ove strane pokaže svoj gradjinski i čitavoj javnosti pripremanost češkoslovačkog Sokolstva. Župe su dobile od načelnika poverljive direktive glede načina i krajeva tih zborova. Zborovi su organizovani po okružjima i sedištima župa. Iako su imali članovi i članice mnogih jedinica da podu po dispozicijama, koje su primili društveni načelnici, na određena zborova po više satova pešice ili s vlakovima, ipak je bio rezultat tako lep i dostojan, da se može češkoslovačko Sokolstvo potpuno zadovoljiti s ovim uspehom. Treba se zaista diviti i veseliti ovakvoj disciplini, organizovanosti i pripremanosti. Već u devet sati uveče imala je ČOS u Pragu skoro iz sviju župa točne brojeve učesnika ove pokusne mobilizacije Sokolstva. U svemu je uzelo učesća na ovoj pokusnoj mobilizaciji oko 220.000 članstva, od toga oko četvrtinu članica. Pri tome treba podvući, da je Sokolstvo na dan 28 oktobra učestvovalo još i kod sviju manifestacija prigodom narodnog praznika, da su uveče tog dana održane razne akademije i druge priredbe. Najveće učesće od 11.500 bilo je u Istočnočehskoj župi, gde se je članstvo sakupilo u dva mesta i to u Pardubicama i u Visokom Mitu. Na samoj nemačkoj granici u Hlučinu, gde je odredila zbor Moravskošleska župa, održao je sakupljenom članstvu nagovor starosta ČOS brat dr. Bukovski. Na uspehu ove pokusne mobilizacije čestitao je Sokolstvu general Koutnjak, koji je podukavao kako je potrebno, da su pripreme sve zdrave nacionalne snage. U Istočnočehskoj župi odazvao se je pozivu i najstariji član ČOS 94-godišnji br. Vaclav Diviš, član Sokolskog društva Bohdaneč.

Jesenja savetovanja u ČOS

S jesenjom dobi započinje jači unutarnji rad u svim sokolskim organizacijama pa tako i u bratskom češkoslovačkom Sokolstvu. Kao što je pre nekoliko dana održano sokolsko zborovanje našega Saveza u Beogradu, tako će održati i svoje jesenje sednice i razni oseci ČOS i to: zbor župskih načelnika i muško načelnništvo 11 i 12 novembra, a žensko načelnništvo i zbor župskih načelnica nedelju dana kasnije. Oba zborovanja trajaće dva dana. Među ostalim na dnevnom je redu ovih zborova izveštaj načelnika, referat o pregovorima između ČOS i raznih sportskih saveza radi zajedničkog delovanja na polju telesnog uzgoja naroda. Nadalje će se raspravljati o takmičenjima u narednoj godini, o takmičarskom redu i t. d. Sestre župske načelnice pretresaće zajedno s načelništvom izveštaje o ovogodišnjim većim priredbama, pa će naročito biti zanimiv izveštaj o baš sada održanim pokusima izveštanosti u sve tri kategoriji, a također raspravljaće se i o takmičarskom redu, o priredbama u narednoj godini i t. d.

Obranbeni osek pri predsedništvu ČOS

Kako smo svojevremeno javili, odlučila je ČOS da uvede u kategoriji članova vežbača također i nekoje pripravne tečajeve za vojničku službu, gde bi se imao vežbač-rekrut upoznati s vojničkim ustrojem češkoslovačke vojske i s raznim propisima, tako da bi mogao stupiti u vojnu službu bar donekle pripravan. Razume se, da se pri tome ne misli da bi vežbači vežbali kao aktivni vojnici, već bi ovi tečajevi poslužili samo utoliko, da bi se budući vojnici duhovno spremili za aktivnu kadetsku službu. U tom smislu osnovan je pri ČOS naročiti osek, koji treba da oživotvori ovu zamisao.

Sokolska župa Barakova

U Pragu deluje 5 sokolskih župa, od kojih svaka ima jedno svoje od najjačih društava kao svoje središte, pa tako i Barakovu župu, koja je nazvana pa znamenitom češkom rodoljubu Baraku, vodi društvo Prag VII. U ovom društvu saraduje također i nekoliko jugoslovenskih akademika, koji stanuju u obližnjem akademskom kolegiju. Društvo Prag VII proslaviće naredne godine svoju 50-godišnjicu, za koju se već sada temeljito pripravlja. Društvo ima svoj vrlo veliki praktično podignuti sokolski dom s lepim vežbaonicama i letnjim vežbalištem, dobar prednjački zbor, uzornu upravu s mnogim vrlo agilnim društvenim društvenim osecima s prosvetnim na čelu. Danas društvo Prag VII broji 711 članica i 1537 članova, a telovežbu redovito polaze 234 člana, 205 članica,

106 naraštajaca, 88 naraštajka, 444 muške i 453 ženske dece. Tako jako društvo i sposobno je da vodi tako veliku župu na severoistočnoj strani Praga. Svoj dogodišnji jubilej društvo kani da proslavi svojim vlastitim silama, jer želi da pokaže tvorilačku snagu svojih telovežbačkih stručnjaka, i to tako, da će sve telovežbene tačke biti sastavljene i izvadane od društvenih članova, a pored toga i svečana akademija imaće potpuno izvoran značaj u svakom pogledu. Na toj akademiji sudelovaće i umetnici, društveni članovi, sa svojim vlastitim radovima. Staršina društva Prag VII je br. František Zedník, član načelnništva ČOS, dok je svojedobno bio staršinom ovoga društva naš dragi brat Vincenc Stjepanek, i to sve dokle, dok se nije preselio u drugi deo Praga, na Nusle. Brat Stjepanek bio je svojedobno također i starosta Barakove župe, kojoj je sada starosta br. Karel Švarc, član predsedništva ČOS. Župa Barakova broji danas 85 društava i dve čete, od kojih 25 društava ima svoj vlastiti dom, a svoje vlastito vežbalište ima 38 društava. Ostala društva vežbaju u iznajmljenim prostorijama. Svega skupa župa Barakova broji 11.147 članova i 4827 članica, nadalje 915 naraštajaca i 912 naraštajka, te 4282 muške i 5213 ženske dece. Sve ove pripadnike vode 384 ispitanih prednjaka i 225 prednjačica, te 136 prednjačkih pomoćnika i 138 prednjačkih pomoćnica.

Pokrajinski slet ČOS u Opavi

Vibor ČOS odobrio je da se godinu 1934 održi pokrajinski slet u Opavi. U tu svrhu osnovan je u Opavi već i priredivački odbor, koji je već u glavnim potezima sastavio čitav nacrt sleta i pobrinuo se za sve što je za ovaj slet potrebno. Glavni sletski dani biće oko 1. jula, ali, — kako sada izgleda, — biće već 17. juna prvi pretiletski dan sokolske omladine. Priredivački odbor pobrinuo se je i gotovo privedo u delo sav rad oko samog sletišta, a također su sastavljene i već izdane i proste vežbe za sve kategorije vežbača. Sam raspored za sve sletске dane već je potpuno izraden.

Češkoslovački legionari po malo umiru

Za češkoslovačko oslobođenje doprineli su češkoslovački Sokoli skoro najviše žrtava time, da su u svim mogućim krajevima sveta osnovali svoje legionarske čete, od kojih su bile najjače u Rusiji, Italiji, Francuskoj, a u čemu su se također odlikovali i severoamerički Česi i Slovaci. Međutim, u brzom proticanju vremena, počeli su se redovi češkoslovačkih legionara polagano da proređuju. Prema točnoj statistici bilo je koncem godine 1932 na životu još 53.334 pripadnika ruskih legija, 17.424 italijanskih i 8.384 francuskih. Poprečna današnja doba života legionara, koji su se nakon oslobođenja opet prihvatili svojih zvanja ili su pak mnogi od njih ostali u češkoslovačkoj vojsci kreće se sada između 40 i 50 godine, a samo ih je vrlo malen broj koji su stariji od te dobe. Opaža se ipak da je mortalitet među njima vrlo velik, a što se mora pripisati ponajviše posledicama teškoća i napora u svetskom ratu. Računa se, da je od god. 1920 do danas umrlo oko 8.000 ruskih, 2000 italijanskih i oko 1000 francuskih legionara.

Lakoatletska takmičenja među praškim župama

Kako je ozbiljan rad češkoslovačkog Sokolstva posvećujući nam također i činjenica, da se je ove godine održao ceo niz međužupskih i međudruštvenih takmičenja u lakoj atletici. Također i praške župe nisu ni malo htele da zaostanu za svojim sestrama, te su sredinom ovoga meseca priredile na letnjem vežbalištu ČOS i ČAAU (češkoslovačka amaterska unija), svoja takmičenja, na koja su odasle svoje najizbratije takmičare. Učešće na ovim takmičenjima bilo je vrlo lepo, a također i takmičarski rezultati bili su častni, tim više što je tada vladalo prilično neugodno vreme. Takmičilo se je u svim poznatim granama lake atletike.

Pitanje ženskog svečanog kroja u ČOS

U sokolskim rubrikama vodećih češkoslovačkih dnevnika nikako da prestanu glasovi, koji zahtevaju što temeljitiju reformu svečanog kroja češkoslovačkih članica, jer dosadnji ne zadovoljava. Kako je poznato, to je pitanje pokrenula prošle godine iz IX svesokolskog sleta Plzenjska župa, nakon čega je o tome izišlo po raznim župskim vesnicima nebrojeno članaka, koji su se saglasili s gledištem Przenj-

ske župe. Tako je ovo pitanje prešlo iz sokolske također i u dnevnu štampu. U »Narodnim listima« bio je nedavno, s time u vezi, objavljen jedan zanimiv članak, u kome je pisac konstatovao, da sadnji svečani kroj članica ČOS ne odgovara ni modernom načinu odevanja žene, a niti da potiče iz bilo kakve narodne nošnje, pa da zato nema nikakve zapreke, a niti finansijske, da se sadnji kroj ne bi mogao posvema napustiti i zameniti s boljim. Te svoje navode potkrepljuje pisac toga članka izgledom svečanog kroja poljskih Sokolica, koje u istini da imaju najpraktičniji kroj, a pominje također da u tom pogledu ne zaostaju ni Jugoslovenke. Ipak čini se, da mu se ne dopada boja kroja jugoslovenskih Sokolica, pa se stoga više oduševljava s tamno modrim krojem poljskih Sokolica. Ovo pitanje svečanog kroja češkoslovačkih Sokolica, a koje je pitanje i kod nas također bilo pokretano, naniče potrebu da bi se starešinstvo i načelnništvo Saveza slovenskog Sokolstva trebalo da posavetuje sa svim slovenskim sokolskim organizacijama o mogućnosti uvajanja jednog jedinstvenog svečanog kroja za sve članice. Time, međutim, nikako ne mislimo da ulazimo u rešavanje pitanja pojedinih sokolskih saveza, ali mogućnost jedinstva i u ovom pogledu bila bi samo od opće koristi za sve Sokolstvo.

Sitne vesti iz slovenskog Sokolstva

Poljski Sokoli već su počeli da se vrlo intenzivno pripravljuju za svesokolski slet, koji se priređuje 1935 u Varšavi pod nazivom I sveslovenski sokolski slet. Načelnništvo poljskog Sokolstva svesno je da poljsko Sokolstvo nikako ne sme da zaostane za ostalim slovenskim Sokolstvom. Nadalje opaža se sve veće zanimanje u poljskom Sokolstvu za međunarodna takmičenja u Budimpešti, a i bilo bi poželjno da na narednim međunarodnim takmičenjima u Budimpešti nastupe sve tri slovenske sokolske vrste: poljska, češkoslovačka i jugoslovenska, sve što moguće bolje pripravljen i jedinstveno izvešbane. Time bi se samo Slovensko Sokolstvo još jače afirmiralo u Međunarodnoj gimnastičkoj federaciji.

Praške župe zaključile su, da prirede ove godine po prvi put letnja takmičenja svojih najboljih vrsta u lakoj atletici, a što bi se onda imalo da redovito priređuje i svake godine. Ove godine priređuje se ova takmičenja samo između četiri župe, među kojima svako predstavlja svoju prašku župu, i to društva: Vinogradi, župa Jana Podlipnoga, Prag VII, župa Barakova, Smlhov i župa Jungmanovu i Praški Sokol, župa prašku dra Šajnera. Takmičenja obuhvataće trčanje na 100, 300, 800 i 3000 m, stafete 4x100 m, trčanja preko zapreke, bacanja kugle, diska, koplja, skok u dalj i skok u vis s palicom. Praška župa dra Šajnera priredila je takmičenja članica u troboju, trčanju na 60 m, u skoku u vis i u bacanju kugle. Pobedilo je društvo Praški Sokol.

Kupujte zastave kod
I. NEŠKUDLA
Ljubljana, Pražakova ul. 8

471-21

Našim pretplatnicima!

DANAŠNJEM BROJU NASEGA LISTA PRILOŽILI SMO ČEKOVNE UPLATNICE PA MOLIMO SVE NASE PRETPLATNIKE, KOJI SU SA SVOJOM PREPLATOM U ZAOSTANKU, DA ISTU IZVOLE UREDITI DOZNAKOM SVOG DUGUJUĆEG IZNOSA PO PRILOŽENOM ČEKU.

Uprava
Sokolskog glasnika

1 decembarški svečani broj Sokolskog glasnika

Za državni i sokolski praznik 1 decembra iziši će, kao i svake godine, svečani broj Sokolskog glasnika.

Rukopisi za ovaj broj našega lista molimo da se pošalju u uredništvo najdalje do uključivo 23. o. m., a oglasi i narudžbe za ovaj broj našega lista u pravi listu najdalje do uključivo 25. o. m.

Uredništvo i uprava

Kupuje se razboj

Sokolsko društvo u Dobrici želi kupiti razboj (ruče), koji je već upotrebljen, pa ako koje bratsko sokolsko društvo ima i želi prodati, to se mole bratska sokolska društva, da pošalju svoje ponude uz naznaku cene Sokol. društvu Dobrica — župa Veliki Bečkerek (Dunavska banovina).

(Nastavak sa 1 strane)

borilišta u vezi sa grupom vežbališta, treba međutim povezati u jednu celinu — sportski park. A kao kruna celog ovog sistematskog rada oko podizanja potrebnih vežbališta za fizičko vaspitanje treba da je grandiozan Narodni stadion, koji će biti centralni deo sportskog parka. Sasvim je jasno, da u ovakvom Narodnom stadionu mora da postoji Škola za fizičko vaspitanje.

Približno ovako trebalo bi i u Zagrebu, a isto važi i za sva ostala mesta u Jugoslaviji, rešavati pitanje podizanja vežbališta za telesno vežbanje.

Pa kada imamo kod nas do sada u pogledu izgradnje vežbališta, i kad danas još uvek postoje opasnosti da bi se nesistematskom izgradnjom mogle ovakove pogreške ponoviti, onda je razumljivo ako pitamo:

Zar je pravo, da se u nas izgradiju vežbališta bez jednog duboko ispitano, sistematskog i racionalnog programa? Zar je pravo da se za sokolske sletove podižu sletišta po sistemu »permanentnih provizorija«?

IZ SAVEZA SKJ

Isključenje

Isključen je iz celog Saveza SKJ rešenjem sednice Izvršnog odbora od 19 okt. 1933 Petar Capuder, bivši član Sokolskog društva »La Paternal« u Buenos Airesu.

Beograd, dne 27 okt. 1933 god.

Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije.

II zamen. starešine: D. Paunković, s. r.

Tajnik: Ante Brozović, s. r.

II pokrajinski slet SKJ u Sarajevu

Vežbe za nastupe na školskim danima

Udruženje nastavnika gimnastike, Sekcija u Sarajevu, izradilo je proste vežbe za sve razrede srednjih škola. Vežbe se mogu nabaviti kod gospodarskog oteka uz cenu od Din 5— za cel komplet, t. j. za sve razrede. Novac treba poslati unapred čekom Poštanske štedionice br. 1988 uz oznaku »Za prednji vežbe«.

Ovom prilikom ponovno upozoravamo bratske jedinice, da se vežbe za pokrajinske sletove u Zagrebu i Sarajevu šalju samo uz unapred doznačeni novac. Vežbe za sve kategorije štampane su u jednoj sveci, kojoj je cena Din 10— po komadu. Novac doznatičivati na ček. račun Pošt. štedionice Sarajevo br. 1988 na oznaku »Vežbe«.

Gospodarski osek.

Otvoranje Aleksandrovo student-skog doma u Pragu. U Pragu otvoren je na dan 29 oktobra uz velike svečanosti novi studentski dom, koji nosi naziv Aleksandrovo kolež. Ova reprezentativna i krasna zgrada, najmodernijeg stila, sagrađena je zaslugom Češkoslovačko-jugoslovenske lige, a naročito zaslugom posebnog odbora te lige, kojemu stoji na čelu g. dr. Petar Zenkl. Planove za taj dom izradio je naš zemljak u Pragu arhitekt inž. Nikola Dobrovič. Zemljište za zgradu, koja stoji u Stršešovicima, darovala je praška općina, dok je pomenuti odbor sakupio novčana sredstva za gradnju i opremu. U ovom domu biće nastanjene dve trećine studenata Jugoslovena, a jedna trećina Čehoslovačka, da na taj način studenti budu pomešani. Otvorenju doma prisustvovali su: kao zastupnik protektora ovog koleža predsednika Češkoslovačke Republike Masarika kancelar brat dr. Samal, a kao zastupnik Nj. Vel. Kralja Aleksandra i jugoslovenske vlade naš poslanik u Pragu dr. Grizogono, nadalje ministri dr. Beneš i dr. Derer, praški gradonačelnik brat dr. Baxa, predsedništvo Češkoslovačko-jugoslovenske lige, te predstavnici raznih studentskih i drugih društava te vojna glazba i jedno od praških pevačkih društava.

Ovde treba istaknuti, da je ovaj retkoj i značajnoj svečanosti prisustvovali i bugarski poslanik g. Pančo Dorev, koji je održao tom zgodom lep govor, pun misli o potrebi slovenske uzajamnosti i praktične saradnje.

25-godišnjica smrti pesnika Silvija Strahimira Kranjčevića. Na dan 26 oktobra navršilo se je 25 godina od smrti jednog od najboljih i najreprezentativnijih naših pesnika Silvija Strahimira Kranjčevića. Kranjčević je umro burne godine 1908 u Sarajevu, kada je Austrija baš anektirala Bosnu i Hercegovinu. Prilikom njegove sa-

Zar ne bi ovako projektovano sletišta moralo da bude deo jednog stalnog sokolskog vežbališta odnosno sletišta; ili, zar ovo sletišta ne bi trebalo podići tako, da je ono sastavni deo celokupnog sistema vežbališta? Zar ova sletišta ne bi trebala da budu osnovica i začetak velikih sportskih parkova u našim gradovima?

Gradska općina treba da paralelno rešava i komunikacione i druge potrebe, koje su vezane za izgradnju sletišta i stadiona. I u Zagrebu postoje ti problemi.

Konačno, i onih 40.000 omladinaca koji trebaju da redovno vežbaju na javnim vežbalištima, dobri su građani grada Zagreba pa zato i zaslužuju naročitu pažnju svojih starešina.

Nadajmo se, da će ovo nekoliko sugestija doprineti pravilnom, celishodnom, sistematskom i racionalnom rešavanju izgradnje sletišta u Zagrebu, koje treba da posluži za veliki slet 1934 godine, da obraduje svakog Jugoslovena.

Inž. Kosta Petrovič,
Subotica.

hrane našli su svi na okupu, koji su osećali narodno, bez razlike vere i plemena, pa se je tako ova žalobna svečanost pretvorila u tihu nacionalnu protestnu manifestaciju. Kranjčević je rođen 17 februara 1865 u uskočnom Senju. Smrt majke mu je težak udarac u životu i on ostaje siročić. Nakon mature otišao je u Rim, gde je studirao teologiju i filozofiju. Iz Rima objavio je u »Hrvatskoj vili« svoju prvu pesmu »Zavet«. U početku njegova pesnikovanja izlaze iz njegove pesme također u splitskoj »Nadi«. Veliki biskup Josip Juraj Strossmayer pomogao je onda mladom slobodnom pesniku da ostavi studije u Germaniku, uputivši ga poznatom istoriku Račkome u Zagreb. Godine 1875 upisao se je Kranjčević u učiteljsku školu, koju je uspešno završio. Već tada je stekao toliki ugled, da je saradivao u svim uglednijim časopisima. Prvo njegovo službeno mesto bilo je na trgovačkoj školi u Mostaru. Još pre izdao je u Senju svoju prvu zbirku pesama »Bugarkinje«. Zbog nacionalnog radikalizma bio je premeštavan iz jednog mesta službovanja u drugo, dok najposle godine 1893 ne dođe na učiteljsku školu u Sarajevu. Naredne godine preuzeo je uređivanje beletrističke revije »Nada«, kojoj je bio punih deset godina urednik i saradnik. On spada među naše najjače pesnike, i to kao lirik snažnog pesimizma, koji je težio za idealom slobode i za velikom čovekom.

Smrt dvaju velikih Francuza. Dne 29 oktobra Francuska je izgubila svoja dva velika sina. U Parizu umro je Pol Penlev, čuveni francuski matematičar i naučnjak svetskog glasa, bivši predsednik vlade, višekratni ministar, dočekavši skoro 70 godina svog plodnog života. Penlev se rodio decembra meseca 1863 u Parizu, a svoj svetski glas stekao je kao profesor matematike na Sorboni i kao profesor matematičke mehanike na visokoj školi za avijaciju. Vrlo se je istaknuo također i u politici te je zauzimao u raznim vladama položaje ministra prosvete, ministra vojske, ministra avijacije, a bio je kratko vreme i predsednik vlade. — Drugi veliki naučnjak prof. Leon Sarl Alber Kalmet, upravitelj Pasterovog zavoda, umro je istog dana, također u Parizu. Roden je 1863 godine u Nici, dakle, i njemu je bilo također 70 godina. Svetski glas stekao je svojim naučnim radovima, a osobito svojim cepivom protiv tuberkuloze, nazvanim skraćeno BCG (baccilus calmette-guerin).

10-godišnjica turske republike i turskog preporoda. Ovih dana proslavljena je u čitavoj Turskoj, uz učešće mnogih delegacija iz inostranstva, na veoma svečan način desetogodišnjica turske republike, koja znači i potpun preporod turskog naroda i države, te približenje zapadnoj civilizaciji, a za što ima glavnih i najvećih zasluga sadnji predsednik mlade turske republike Gazi Mustafa Kemal paša. Kemal je najpre oslobodio azijsku Tursku od Grka, pa je onda pristupio potpunom reorganizaciji države, uvodeći korenite i smeone reforme. On je, pored toga, ogromno učinio i za ekonomsko unapređenje svoje zemlje. Mlada turska država želi saradnju sa svim balkanskim narodima, pa se je Kemal paša u oktobru i sastao sa našim Kraljem, koga je srdačno dočekao u Carigradu.

Mala spomenica I pokrajinskog sleta Saveza SKJ u Ljubljani

Ljubljanski Sokol izdaje u januaru 1934, zajedno sa svojim izveštajem, Malu spomenicu I pokrajinskog sleta Saveza SKJ u Ljubljani, ilustrovanu u bakrotisku, uz cenu od Din 18—. Narudžbe u pretplati, s tačnim naslovom poslati najkasnije do 5 decembra ove godine.

Ljubljanski Sokol.

IZ ŽUPA I DRUŠTAVA

Župa Banja Luka

ŽUPSKA NATECANJA NARASTAJA

U nedelju 15 oktobra održana su natecanja muškog naraštaja za prvenstvo župe na letnjem vežbalištu društva Banja Luka. Nažalost, moramo primetiti, da je vladao slab interes za ova natecanja kako među građanstvom, tako i među samim društvima, koja nisu bila u stanju da postavie vrste, koje bi reprezentirale društvo. Natercača su se svega dva društva i to: Banja Luka i Drvar, koje je ovim utakmicama skočilo na prvo mesto u župi sa svojim naraštajem i odnelo kao pobjednička vrsta župsku naraštajsku zastavu iz ruku matičnog društva, ali sasvim zasluženo.

Utakmicu je vodio načelnik brat Puhalo.

Rezultati utakmica su sledeći: Prvo mesto postigla je vrsta iz Drvara sa 2072,50 točaka od svih 4600 točaka, a drugo mesto vrsta Banja Luka sa 1620,50 točaka.

U 3 sata posle podne proglašeni su rezultati natecanja. Tome svečanom činu prisustvovalo je članstvo i naraštaj društva Banja Luka s nekojom braćom iz društvene i župske uprave, te nešto malo i građanstva.

Obe takmičarske vrste postavile su se u sokolima jedna nasuprot drugoj. Vrsta iz društva Banja Luka držala je svoju zastavu, koju je načinio naraštaj matičnog društva pre nekoliko godina i poklonio je župi, da bude dar pobjedničkoj vrsti muškog naraštaja na župskim utakmicama. Tu zastavu valjalo je da preda sada pobjedničkoj vrsti iz Drvara.

Brat Volk, župski prednjak, proglasio je rezultat natecanja, zatim je br. Lazo Marković, starešina župe, održao prigodan govor, pozivajući na rad sve pripadnike Sokolstva, a naročito naš naraštaj.

Zatim pozivlje brata Dodigovića, kao prvaka, da preda zastavu naraštajskoj vrsti iz društva Drvar.

Na ovaj poziv brata starešine preda je zastavu br. Dodigović u ruke pobjedničke vrste. Na licima naraštajaca, koji su napunili dupkom sokolanu, opaža se velika žalost, ali nema druge, zastavu valja predati, koju pobjednici odnose kroz grad u svoju nastanbu u »Srpskom domu«. Time je svečanost bila dovršena.

Posle toga su gosti razgledali palatu Banske uprave i bankski dvor, a na večer su posetili pretstavu u Narodnom pozorištu.

M.

DRUŠTVENI PREDNJAČKI ISPITI

U nedelju 22 oktobra o. g. održani su društveni prednjački ispiti u Banjoj Luci. Prijavljenih je bilo 10 članova i 9 članica, a pristupilo je u svemu 9 članova i 7 članica iz 7 društava.

Usled velikog broja prijavljenih rad je bio podeljen u dve komisije i to: I komisija: pretседnik brat Rudolf Cisar, članovi: dr. Stevo Moljević, Hasib Muratbegović i Milan Puhalo. II komisija: pretседnik brat dr. Jovo Perenević, članovi dr. Petar Stjepanović, Miloš Volk i inž. Saviša Vajner.

Pismene radnje su započele u 8,30, a završene su u 10,30 pre podne. Iza toga se pristupilo polaganju usmenog ispita, koji je trajao do 1,30 u noći.

Sposobnim prednjacima su proglašena sledeća braća i sestre: Smiljka Grbić, Banja Luka; Bojović Stanoje, Gorbacevska Lida, Gutman Leposava i Stogov Arhib, Ključ; Reš Eugen, Sedlaček Vilma i Antunović Berislav, Ljubija; Prpa Bosiljka i Bijeljac Luka, Oštrelj; Budimir Mara, Sanski Most; Ristić Milan, Maslovar.

Popravni ispit ima jedan član, a ispit nisu položila dva brata i jedna članica.

SOKOLSKO DRUŠTVO DRVAR

Knjnsko okružje Sokolske župe Šibenik-Zadar priredilo je 1 o. m. svoj drugi slet seoskih četa u Kninu.

Pošto se u okolini Drvara posle ovogodišnjeg okružnog sleta pokazuje veliko zanimanje za Sokolstvo, smatrali smo najzgodnijim, da mlade ljude sa sela, koji su se prijavili za osnivanje četa, povedemo na ovu manifestaciju seoskog Sokolstva, da tamo u ličnom dodiru sa seljacima Sokolima dobiju pravi pojam, što je Sokolstvo i što selo može od njega da očekuje. Ovo smo smatrali u toliko zgodnijim, što je knjnska krajina po mentalitetu najbliža drvarskoj okolini.

U Knin smo stigli jutro posebnim vozom, srdačno dočekani od velikog broja Sokola, iako su se u to vreme vršila takmičenja. Naši seoski Sokoli veoma su pažljivo promatrali uspele takmičenja, sudelovali su u dočeku primorskih društva, kao i braće iz splitske župe.

U divnoj povoreci redale su se narodne nošnje seoskih Sokola knjnske

krajine, dalmatinskog primorja, drvarske i prijedorske okoline, dokazujući još jednom, da smo jedno i da nas ništa više ne može podeliti.

Popodnevna javna vežba dokazala je, da naše selo nije nepristupačno za organizovan kulturni rad. Baš naprotiv mnogi građani mogli bi od seoskih četa da nauče, kako čvrsta volja čudesno stvara. Knjnska sela još do nedavno zapuštena danas samosvesno stupaju putem napretka. Sokolstvo im je ulilo u dušu samopouzdanje. Nadajmo se, da će ovaj živi primer iz najbliže okoline povoljno delovati na našu siromašnu krajinu, koja je do sada bespomoćno čekala, hoće li se iko da seti.

Steta što nismo mogli da prisustvuemo večernjoj akademiji i predavanju triju zastava pobjednicima s jutarnjeg takmičenja.

I ovo, što smo videli, daće nam potstrek da se zbijemo u sokolske redove. Videli smo, da nam je samo u Sokolstvu spas. Ono će nas povesti kulturnom i privrednom napretku, za kojim vapiju ovi krajevi već decenijama. Na našoj je župi i na našim društvima, da u tome pomognu svojim selima, jer će tim pomoći i samima sebi i svome narodu!

Uspeh drvarskog naraštaja na župskim takmičenjima u Banjoj Luci 15 o. m. svakako je događaj, koji je posle ovogodišnjeg okružnog sleta u Drvaru najviše zainteresovao celo članstvo, pa što više i ostalo građanstvo Drvara. Već pre par meseci celokupno članstvo s najvećim zanimanjem prati pripreme i svi su negde u dnu srca gojili nadu, da će naše društvo osvojiti za ovu godinu zastavu.

Čim se je u nedelju saznao rezultat takmičenja, nastalo je odmah neko življe veselje, koje se je opažalo na licima svih Sokola. Nije prema tome čudo, što se je u ponedeljak pripređeno svečan doček našim takmičarima i zastavi. Već jednu stanicu pred Drvarom izišla je da se priključi poštanskom vozu sokolska fanfara, tako da se je odmah, čim se je voz pokazao nad Drvarom, moglo da vidi svečano raspoloženje i u samom vozu. Na stanici je, međutim, očekivalo gotovo sve članstvo u odorama; sestre su se pobrinule, da zastavu i takmičare okite cvetnim, a i sokolska deca su čekala punim pregrštima cveća. Kad je ulazio voz u stanicu, nastalo je urnebesno klicanje. Ali kad je izlazila osvojenazastava, nastao je trenutak svečane i pobožne tišine, da se za časak opet pretvori u klicanje i oduševljenje.

Dugačka povorka je otpratila zastavu i takmičare do Sokolskog doma, gde ih je na vratima pozdravio starešina br. ing. Slavić, pozivajući ih da veselo i bodro stupe u svojo Sokolski dom, kome su ovom pobedom doprineli još jedan kamen temeljac. U Sokolskom domu na podijumu predao je čelnik takmičarske vrste zastavu br. starešini na čuvanje uz obećanje, da će nastojati da je zadrže u društvu što dulje. Starešina primajući zastavu ponovo zahvaljuje braći naraštajcima na istrajnom sokolskom radu, koji im je omogućio ovaj uspeh. Time je ova mala svečanost bila završena.

† Brat dr. Vasilije Liljejev

Nenadna vest javila nam je, da je umro član našeg društva br. dr. Vasilije Liljejev, općinski veterinar, na zvaničnom putovanju, daleko od svoga Drvara, a još dalje od svoje domovine, velike matuške Rusije.

Otsečen od svoje rodne grude doselio se je u Drvar i stradao s ovim krajem. Smatrali smo ga potpuno svojim, a i on se je smatrao potpuna našim. Osećao je zajedno s nama sve naše patnje i sve naše radosti. Uistinu niko osim grube, neumitne smrti i možda majčice Rusije ne bi ga bio mogao da otrgne od nas. Živeo je među nama, radio za nas, a jedino možda negde u dubini svoje duše sanjao je o jednoj drugoj zemlji, o jednom drugom narodu, koji ga je rodio i koga je još više voleo. Svoju bolnu žudnju nije nikome pokazivao, ali mi smo je osećali i poštovali. Možda smo ga zato još više voleli. Jedan deo svoje velike strasti preneo je i na Sokolstvo, jer je osećao da ono radi za sve, pa i za onaj daleki kraj, koji nikada više neće ugledati.

Brate Liljejeve, počivaj mirno u bratskoj zemlji, i kao što je ona prilgila tvoje izmučeno telo, tako će i Tvoja uspomena ostati čista i vedra među nama!

Župa Beograd

SOKOLSKO DRUŠTVO STARI BANOVCII

Sokolsko društvo Stari Banovci priredilo je 1 oktobra t. g. javnu vežbu uz sudelovanje Sokolskih društava: Batajnica i Stara Pazova i četa: Novi i Stari Stankamen. Pre same javne vežbe prošla je kroz selo sokolska po-

vorka s približno dve stotine učesnika svih kategorija. Javna vežba počela je u 15 časova i 30 minuta. Sve su kategorije vežbale proste vežbe s pokrajinskog sleta u Ljubljani, a pored toga još i članovi na spravama. Vežbe je pratila muzika vatrogasaca iz Slankamena prilično dobro. Sve su vežbe, uglavnom, vrlo dobro odvežbane i bile nagradivane dugim i spontanim aplauzom. Gostiju je bilo u prilično velikome broju i to ne samo meštana, već i iz okolnih sela.

Uspeh javne vežbe bio je zavidan kako u moralnom tako i u materijalnom pogledu.

SOKOLSKA ČETA ŽELJEZNIK

Na dan 1 oktobra t. g. priredila je Sokolska četa Željeznik vrlo uspele javnu vežbu uz sudelovanje beogradskih sokolskih društava. Svu organizaciju sprovela je četa uz pomoć svoga matičnog društva Beograd VIII. Sama četa dala je nekoliko točaka vežbanja, od kojih su naročito za pohvalu vežbe muške dece i članova. Ove vežbe izvedene su skladno i dobile su priznanje od prisutne publike, koja je u velikome broju, čak i iznad očekivanja, posetila ovu lepo organizovanu priredbu. Članstvo beogradskih društava vežbalo je proste vežbe sa ljubljanskog sleta.

Uspeh je bio preko očekivanja dobar, te možemo bratski čestitati ovoj mladoj četi na svome iskrenom i nesebičnom sokolskom radu.

M. J.

Župa Kragujevac

SOKOLSKA ČETA BELA VODA

U nedelju 15 oktobra Sokolska četa Bela Voda, matičnog društva Kruševac, osveštala je svoju zastavu, koju je darovao br. Buda Pavlović, a radi uspomene na njegovog oca pok. Milutina Pavlovića, koji je bio rodom iz ovog naprednog i lepo uređenog sela.

Uoči slavlja selo je bilo okićeno drž. zastavama i zelenilom, a pored toga podignuto je i 6 slavoluka, što pri ovakvim svečanostima u drugim selima nije bio slučaj. Ranim jutrom, na dan proslave, dolazili su seljaci i Sokoli belovodanji kod Prosvetnog doma, gde je održana svečanost, a za njima su stigli i Sokoli iz četa Globodera i Konjusa. Oko 10 časova došli su iz Kruševca Sokoli s celokupnim starešinstvom matičnog društva; sa njima je došao i darodavac zastave br. Buda Pavlović. Odmah za njima došli su brat Milutin Pešić, narodni poslanik, Čeda Mladenović, sreski načelnik, Krsta Novaković, pretседnik kruševačke opštine i drugi.

Svečanost je otpočela oko 11 časova crkvenim obredom, koji su izvršili g. Mihailo Časić, mesni svećenik i Dušan Stefanović, svećenik iz sela Konjusa. Na jektenije je odgovorila mesna pevačka družina »Vodova Gojko«, koja je bila sa svojom zastavom. Posle osvećenja zastave, o značaju zastave, o Sokolstvu, o ovom lepom slavlju govorili su Časić, mesni paroh, darodavac zastave Pavlović, Nikolajević, starešina Sokola iz Kruševca, izaslanik župe Kragujevac Jovan Pavičević, jedan član čete — seljak i mesni učitelj, koji je u četi posvetar.

Po ovome Sokoli i daci izveli su kraći, ali vrlo lepi program. Sokoli iz Kruševca doprineli su svojim vežbama u času ovog slavlja.

Posle ručka nastalo je narodno veselje, koje je trajalo do mraka, kad su se učesnici s ove svečanosti puni zadovoljstva i sokolskih osećaja razišli.

SOKOLSKA ČETA KONJUSI

U nizu sokolskih seoskih svečanosti, koje izvodi matično Sokolsko društvo Kruševac, osveštajući zastave svojih sokolskih četa, koje su darovali ljudi kojima na sreću leži selo i narod, jer su stekli nepobitne dokaze o korisnom i tako značajnom radu, koje Sokolstvo vrši na selu; osvećena je u nedelju 8 oktobra zastava čete u Konjusima, koju je podarila i kumovala sestra Mara Dušana Stojadinovića, građevinarina iz Kruševca.

U deset časova dolazili su gosti sa strane među kojima su zapaženi gg. tehničko-artiljerijski divizionjski general Miloš Obradović, upravnik zavoda »Obilicevo; Milutin Pešić, narodni poslanik; Jovan Pribić, pukov., komandant 47 p. puka; Živojin Stefanović, generalštabni p. pukovnik iz Beograda; Bata Knežević; Brana Janošević; Ljubiša Urošević, advokati, i svi članovi starešinstva matičnog društva Kruševac na čelu sa Stevanom Nikolajevićem, starešinom i prosvetarom dr. Tihomirom Protićem.

Crkveni obred i osvećenje zastave počelo je u 10,30 časova i izvršili su ga svećenici gg. Dušan Stefanović iz Konjusa i Svetislav Časić iz Bele Vode.

Posle crkvenog dela svečanosti govorio je u ime crkve o značenju ove svečanosti mesni paroh br. Dušan Stefanović. Sestra Mara Stojadinović, darodarka zastave, govorila je o značenju zastave kao narodnog i državnog simbola i o značenju darovane zastave konjuškim Sokolima, kojima želi da se brojno kupe oko svoje svetinje — svoje četne zastave, pa ju je predala zastavniku sa željom da je visoko i dostojno nosi. Braća Stevo Nikolajević i

Dorđe Popović, prvi u svojstvu starešine matičnog društva Kruševac, a drugi kao referent za sokolske čete, govorili su o značaju Sokolstva i potrebi da omladina sa sela i grada stupa u sokolske redove. Na kraju govorio je još i br. dr. Tihomir Protić, prosvetar matičnog društva, o prosvetno-kulturnom radu Sokolstva u svima narodnim slojevima, te je radi toga ukazao potrebu da se Sokolstvo razvija, širi i jača u narodu i tako postane prava narodna organizacija. Za govorima učeničice Osnovne škole, koji su Sokoli, opevali su sokolski pozdrav i odrecitovali nekoliko prigodnih pesama. Po ovome su seoski Sokoli iz Konjusa izveli nekoliko vežbi. U programu su posle učestvovali i Sokoli iz Kruševca i to odeljenja svih grupa.

Ova sokolska svečanost u Konjusima bila je veličanstvena i uspele je moralno. Ne pamti se, da je do sada bio prisutan toliki broj Konjušana kao i seljaka iz okoline bilo na kojoj svečanosti u ovom selu, kao ovoj sokolskoj.

Župa Ljubljana

SOKOLSKO DRUŠTVO DOLENJI LOGATEC

† br. Franc Bogataj

Pretekli četrtak 26. oktobra je ugrabila smrt iz vrste naših telovadecv br. Franca Bogataja. Bil je star komaj devetnaest let. Podlegao je hudi zavrtni bolesti, ki ji je iskal leka po zagrebskih bolnicah, vendar brez uspeha. Ko je spoznal, da ne bo več ozdravil in da se mu bliža zadnja ura, se je vrnil z zadnjim naporom moči sam domov, da bi še enkrat videl svojo mater. Njegova srčna želja se mu je izpolnila. Razen matere, vdove vojnegainvalida, ki jo je tako ljubil, da bi ne mogel umreti brez nje, mu je bilo v največje veselje, kakor se je izrazil še malo pred smrtjo, da je mogel zahajati ob večerih v Sokolski dom k telovadbi. Izdihnil je tri dni po povratku domov, v času, ko cveto bele krizanteme, s katerimi so mu bogato okrasili mrtvaški oder in prerani grob.

Pogreba v soboto popoldne se je udeležilo članstvo našega društva s praporom, zastopstvo Smučarskega kluba, deputacija udruženja obrtnikov, ki so mu poklonili lep nagrobni venec in mnogo ostalega občinstva. Naj mu bo, ki je bil miren in tih fant ter zvest član Sokola, lahko rodna zemlja, užaloščeni materi, sestri in bratu pa naše srčno sožalje!

V. G.

Župa Maribor

SOKOLSKO DRUŠTVO VUZENICA

Zadnje nedeljo (29. X.) nam je dramski odsek nudil lep umetniški užitek. Uprizoril je vsesvetniško dramo »Mlinar in njegova hčica«, in sicer, kakor moramo priznati brez prilizovanja, već kakor v splošno zadovoljstvo, v nekaterih scenah uprav izbornu. Ne vemo, koga naj bi posebej omenili in pohvalili, — vse vloge so bile dobro zasledene in izpeljane. Zlasti zadnji prizor je bil tako ganljivo izveden, da menda ni bilo očesa, ki bi bilo ostalo suho. — Pri tej igri pa se pokaže potreba po večjem, stalnem odru, kjer bo mogla priti v poštev tudi scenarija, ki je, žalibog, na sedanjem več ali manj le markirana. — Poudarjamo pa, da je glavno podajanje, okolnosti so le okras.

Župa Mostar

SOKOLSKA ČETA ČARA

U nedelju dne 15 X 1933 Sokolska četa Čara priredila je svoj prvi javni nastup. U jutro korporativno prisustvovala je sa svim kategorijama svečanost službi božjoj, a posle podne izvela je sledeći program: 1) Pozdravna več starešine čete i matičnog društva. 2) Državna himna. 3) J. Kwokal: Sokolski inicijal — izvodile sve četne kategorije. 4) Petar Čolić: Proste vežbe — izvodila muška deca. 5) A. Mudri: Proste vežbe — izvodila ženska deca. 6) B. Turnjanin: Proste vežbe — izvodile članice. 7) Igre — izvodila muška i ženska deca. 8) Petar Čolić: Proste vežbe — izvodišlo muško članstvo. 9) J. Kwokal: Završna slika (skupine sviju kategorija). Sve su točke bile precizno izvedene na sveopšte divljenje, iako je četa osnovana tek pre nepunih pet meseci, a sa stvarnim radom počela je pred nepuna četiri meseca. Najjači efekat na prisutne proizvela je poslednja točka skupine sviju kategorija. Kad se je formirala piramida i na njezinom najvišem vrhu zaplešala zastava, oduševljena publika spontano je zapevala »Hej Slovenik«. Posle svršenog programa povorka je krenula kroz selo i uz klicanje Kralju, Otadžbini i Sokolstvu, završio je ovaj prvi javni nastup sokolskih radenika iz Čare. Poset je bio jak. Oko 850 gledalaca s oduševljenjem je posmatralo disciplinirane vežbače-ice, koji su se trudili da što preciznije izvedu spremljene vežbe. To je uistinu rekordan broj gledalaca kad se uzme u obzir da sama Čara nema više od 700 stanovnika. Sjajan uspeh ove sokolske svečanosti jest najbolji dokaz stvarnog shvatanja sokolske misli naše mlade čete, a postignut uspeh neka bude potstrekom za njihov daljni rad.

Naš pravi domaći izdelek

Župa Osijek

3-DNEVNI ŽUPSKI PROSVETNI TEČAJ

Dne 13, 14 i 15 oktobra o. g. održan je 3-dnevni prosvetni tečaj Sokolske župe Osijek. Tečaj je održan na strogo internatskoj bazi s bratskom sokolskom disciplinom u hotelu Tomislav, donji grad Osijek. Na tečaju je bilo 44 učesnika, od toga (36 muških i 8 ženskih) po zanimanju 36 učitelja (ica), 1 svećenik, 1 lekar, 1 činovnik, 1 ratar, 1 trgovac, 3 daka; prema sokolskim funkcijama 34 prosvetara, 1 starešina, 1 načelnik, 3 tajnika uprave, 1 član PO — a i 4 obična člana. Bilo je zastupljeno 18 četa i 24 društava (1 četa s 2 učesnika i 1 društvo s 2 učesnika). Predavanja bila su sledeća: Istorija Sokolstva br. D. Petrović, Prosvetni sokolski rad uopšte br. V. Vukonić, Idejni osnovi i temeljna načela Sokolstva br. dr. I. Mamuzić, Vaspitanje dece s diskusijom brat M. Vakanjac, Pozorište lutaka br. Predr. Mamuzić, Film »Dva brata«, Večernja diskusija o govoru pred vrstom, vodi br. I. Maričić. Diskusija: Što je Sokolstvo najnužnije, a napose prosvetaru?, vodio br. Vukonić i Vakanjac. Soko i selo s diskusijom, br. dr. I. Mamuzić. Savremeni nacionalni zadaci brat T. Ilić. Briga za novo članstvo br. I. Maričić. Sokolstvo, škola i dom brat A. Čavrak. Život, rad i držanje Sokola u dnevnim životu brat T. Ilić. Štampa, propaganda i knjižnica brat Lj. Čić. Značaj telovežbe br. V. Ladenhauer. Diskusija o Sokolstvu i selu, vodio br. dr. I. Mamuzić. Sokolstvo, taborovanje i letovanje brat V. Ladenhauer. Sokolstvo i politika br. D. Krulj. Trezvenost brat M. Vakanjac. Pozorišni otseci br. M. Leka. Osvrt na tečaj, govor br. V. Vukonića. Jednodušno je konstatovano i sa strane tečajaca i sa strane predavača, da je tečaj u svakom pogledu potpunom uspeo. Animo i tečajaca i predavača bio je vredno skladan, učestvovanje u diskusijama vrlo živo, tako da je čitav tečaj prošao kao u jednom dahu. Organizacija tečaja bila je dobra, a braća Bera i Vakanjac mnogo su se starali, da se tečajici osećaju kao kod kuće, a ipak pod strogom internatskom sokolskom disciplinom. Ujutro pre predavanja i po podne nakon predavanja bila je sasvim propisna telovežba s propisanim nagovorima pred vrstom. Ti su se nagovori uveče na diskusijom večerima kritikovali i analizirali pod iskrenim vodstvom brata Maričića. Tečaj je bio uopće rukovoden temeljnom mišlju, da se u Sokolstvu treba jednako da gaji uz jaku propagandu jačanje i duha i tela.

Župa Sarajevo

SOKOLSKO DRUŠTVO VITEZ

Sokolsko društvo Vitez priredilo je svoj javni čas 15 X o. g. uz učešće bratskog Sokolskog društva Travnik i okolnih sokolskih četa. Program javnog časa izveden je s uspehom kao i akademija, koja je davana na večer. Uspeh je kako u materijalnom tako i u moralnom pogledu odličan.

SOK. ČETA GORNJI VAKUF

Dne 25 oktobra održao je br. Sadija Nikšić predavanje o vočarstvu. Predavanje je razdelio u nekoliko delova: koristi voća, proizvodnja voćaka, prerađivanje ili sadenje voćaka i negovanje voćaka. Kao stručnjak ovim nam je predavanjem potpuno otvorio oči i sigurno da će od sada članovi sasvim drukčije gledati na vočke i više posvetiti pažnje toj grani poljoprivrede, koja nosi dosta koristi. — Ovo predavanje su svi prisutni bilo članovi ili drugi — primili s oduševljenjem i čvrstom voljom da porade onako, kako ih je brat predavač naučio.

Župa Šibenik-Zadar

SOK. DRUŠTVO BIOGRAD N/M

U nedelju 22 oktobra priredila je diletantska sekcija ovoga društva vrlo uspele pretstavu s plesom. Davan je izrokaz »Ukleti hotel«, koji su di-

ROSIJA - FONSIER • DRUŠTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE • BEOGRAD

letanti odigrali odlično. I moralni i materijalni uspeh pretstave bio je vrlo dobar.

Vežbaonica je oživila. Vežba se i sprema za akademiju 1 decembra, a diletanti također spremaju neki prigodni igrokaz. S ovime se otvara zim-ska sezona.

SOKOLSKO DRUŠTVO SIBENIK

U vezi sa sokolskim načelima na temelju nauke prikazao je brat dr. Poturica vrlo interesantno i plastično sledeće koristi vežbanja: Važnost uzajamnog delovanja fizičkih i duševnih funkcija. Povoljno delovanje srca i krvnih sudova. Vežbanje i osećanje. Podražajna terapija. Kako da se zaštitimo bolesti. Pojačanje funkcije muskulature i kemijska izmena tvari u stanicama. Važnost vežbanja za kosti našega tela. Vrste vežbanja u odnosu prema dobi života.

Interesantno je obradio koristi vežbanja kod devojaka n. pr. potpuno nestajanje kloroze (malokrvnosti). Logički prelazi na psihološko i fiziološko razvijanje kod prelaza devojaka u zrele žene. Poduže se zaustavio i tumači sedam faza ženinog razvitka, da bi se mogle s gimnastikom svrsishodno prilagoditi ovim fazama. Svoje predavanje je završio u duhu zdravstvenih principa, a u vezi Tirševih načela u kojima je prikazao estetske, ekonomske i moralne koristi za pojedinca i narod.

SOKOLSTVO NA OTOKU UGLJANU

Sokolstvo danas vrši vrlo koristan posao u životu našega naroda. Ali ipak nigde Sokolstvo nema takovog i tolikog značaja, nigde nema da vrši tako delikatnu ulogu kao na našoj mrtvoj straži oko našeg lepog, za sada izgubljenog Zadra.

Uz bezbroj korisnih poslova, koje Sokolstvo vrši, ono u krajevima oko Zadra ima da vrši i prvenstvenu nacionalnu misiju.

Naša Sokolska župa, imajući sve to u vidu, nastoji da se u ovom kraju stvaraju samo zdrave, jake i snažne čete i društva, koja će imati u sebi sve uvete za pravi sokolski rad. U tom je cilju izvršen i pregled sokolskih jedinica na otoku Ugljanu, dne 14, 15 i 16 oktobra o. g. Pregled su izvršili starišina župe brat Miloš Triva i član župskog načelstva brat Krešo Grubišić.

Obilazak ovih četa bio je pravo sokolsko slavlje, jedan u istinu lep sokolski dan. Najpre je izvršen pregled Sokolskog društva Preko, koji je matično društvo svih sokolskih četa na otoku. Ovo agilno i vredno društvo

ima da izvrši veliku i tešku dužnost; njemu su poverene čete na Ugljanu, i na njemu je kakav će se sokolski rad razviti u ovom kraju. Sokolski radnici u ovom društvu shvaćaju ozbiljno svoju dužnost. Svi svesni i rodoljubni Prečani treba da ih iskreno i snažno pomognu.

Svugde su bili delegati župe srdačno s iskrenim veseljem i oduševljenjem dočekani. Naročito u četama Kalima, Kukljici i Ugljanu. Ona zdrava, snažna i lepa momčad, koja je u sokolskim redovima i pod zastavama dočekala strešinu župe — ključni iskreno i oduševljeno Nj. Vel. Kralju, starišini Prestolonasledniku Petru, Jugoslaviji i Sokolstvu — garancija je za pun uspeh sokolskog rada i napredak sokolske čete.

Sokolske čete u Kalima, Kukljici i Ugljanu ubrzo će da budu gnezda sokol. svesti, ljubavi i iskrenog rodoljublja i škole svakog napretka.

U Poljani i Sutomišćici, u dva krasna sela na otoku, spremljen je ovom prigodom teren za osnivanje sokolske čete.

Delegati su svugde naišli na puno razumevanje sokolske misli i sok. rada. Osetili su iskrenu želju i odličnu volju ovog pitomog i dobrog naroda, da osnuje sokol. čete iz iskrene namerе, da poradi za dobro svoje, svoga sela i svoje domovine. Svi oni ozbiljno i s razumevanjem shvaćaju delikatni svoj geografski položaj, koji im diktira što brže i življe okupljanje i zbijanje redova i stvaranja jakog neprobojnog nacionalnog i jugoslovenskog fronta. I svi oni veruju da će to najbolje i najlakše izvršiti u sokolskim četama.

Župa Vel. Bečkerek ŽUPSKI PRDENJAČKI TEČAJ

U vremenu od 15 do 29 oktobra o. g. održan je u Vel. Bečkereku prednjački tečaj sa 57 učesnika iz raznih mesta naše župe, od kojih je bilo 41 muški i 16 ženskih. Među učesnicima bilo je najviše društvenih načelnika i načelnica, odnosno njihovih zamenika, dok su ostali bili napredniji vežbači.

Časovi su se održavali svakoga dana od 7—12 časova pre podne i od 2—7 po podne.

Veći deo praktičnih i teoretskih časova vodio je savezni prednjak brat Rafael Ban i sestra Jelka Banova. Ostale časove ispunjavali su kao predavači braća: Alojz Pogačnik, načelnik župe, Aleksandar Pavlović, zam. načelnika, Stevan Bukac, župski prednjak, Miloš Stanojević, pretседnik ŽPO, dr. Arkadije Popović, tajnik žu-

pe, dr. Jova Popović, Mihajlo Šipoi i Lazar Bogdanović.

S predavanjima predavača obuhvaćeno je celo gradivo, potrebno za jednog sokolskog prednjaka.

S predavanjima predavača obuhvaćeno je celo gradivo, potrebno za jednog sokolskog prednjaka. Osim toga tečajci su naučili i propisane vežbe određene za sletove u Sarajevu i Zagrebu, tako će moći braća prednjaci s istim vežbama u svojim društvima odmah otpočeti.

Ceo tečaj bio je organizovan na internatski osnovi kao u pogledu nastambe, tako i prehrane.

Svi tečajci bili su smešteni u Sok. domu društva Vel. Bečkerek matica. Sve troškove oko organizovanja ovog tečaja, snosila je župa od potpore, koju je u tu svrhu dobila od bratskog Saveza.

Opazilo se je, da je ovakav način organizovanja tečajeva u opšte vrlo podesan, jer ovakva internatska organizacija pruža velike uštede, udobnosti, a pored toga polaznici su stalno na okupu, tako, da se s njima može nesmetano raditi.

Održavanjem ovog tečaja polučen je veliki uspeh za stvaranje što jačeg kadra dobrih sokolskih prednjaka, koji će uveliko potpomoci napretku naših društava, kojima je to bila jedna od najvećih potreba, te ako se ovako nastavi kroz nekoliko godina, društva naše župe imaće dobre temelje za buduću plodan sokolski rad.

NOVE SOKOLSKKE ČETE U BELICI I ŠNKOVCU (MEDUMURJE)

Dne 22 oktobra o. g. održana je prva skupština Sokolske čete Belica, na kojoj je ta četa formalno osnovana i konstituisana. Skupštinu je otvorio kratkim pozdravnim govorom učitelj brat Ivan Božić, a zatim je delegat Sokolskog društva Čakovec br. Martin Ribarić u odužem govoru prikazao osnovne sokolske misli i rad. Nato bi izabrana uprava čete i to: starišina br. Horvat Feliks, zamenik starišine br. Zarković Bartol, tajnica sestra Božić Mira, blagajnik br. Homan Mijo, načelnik br. Božić Ivan, načelnica sestra Dautanec Sofija, prosvetar sestra Hervajš Marija. K tomu su još u upravni odbor izabrana braća: Gerec Stjepan i Herman Stjepan, a u nadzorni odbor braća Brzohalski Stjepan i Sever Blaž. Po svršenom izboru pozdravio je novu četu delegat Sokolske župe Varaždin brat V. Deduš, istaknuvši značenje, koje ima osnutak čete za sav buduću život Belice. Na skupštini je bilo oko 80 odraslih muškaraca, te oko 10 naraštajaca i 12 dece, a za ostale nije bi-

lo mesta u sobi općinskog načelstva, gde se držala skupština. U četu su stupili svi članovi pevačkog društva u Belici kao i vatrogasne čete. Tako će četa imati odmah pevački oteck i svoju limenu glazbu. Posle skupštine održao je sastanak novi odbor. Delegati župe i društva Čakovec dadoše novim funkcionarima upute za rad i upoznaše ih s uvetima, koje mora ispuniti četa u roku od 6 meseci, da je župa potvrdi kao stalnu.

Odmah zatim odvezoše se braća Ribarić i Deduš u Senkovec, gde se je također isti dan držala skupština za osnutak sokolske čete. Skupština je počela u 4.30 po podne (odmah po dolasku delegata) u školi, gde se skupilo oko 25 seljaka i isto toliko dece, dok se više odraslih ispričalo prijavišći svoj pristup u sokolsku četu. Pošto je učitelj br. Fabeta otvorio skupštinu, brat je Ribarić i ovde vrlo lepo razložio prisutnima svrhu Sokolstva naročito na selu. Po tom bi izabrana sledeća uprava: starišina Volarić Ivan, zamenik starišine br. Šarić Duro, tajnik br. Fabeta Mihovil, blagajnik br. Toplek Franjo, načelnik br. Krnoul Hubert, načelnica sestra Tovstovrnik Ivka, prosvetar br. Fabeta Mihovil. U upravni odbor su još izabrana braća Bedić Stjepan i Peras Mijo, a u nadzorni braća Kolar Jeronim i Vurošić Josip. U četu je stupilo do sada: 33 odraslih, 30 dece i 17 naraštaja. Po svršetku skupštine održaše braća Ribarić i Deduš još sastanak s izabranom upravom, da pojedine funkcionare upute u rad. S osnivanjem tih dviju četa popeo se broj jedinica Sokolske župe Varaždin na 73 (23 društva i 50 četa). Samo ove godine je osnovano 7 četa (dve u Zagorju, pet u Medimurju), dok su likvidirane dve (u Zagorju).

Župa Zagreb

SOKOLSKO DRUŠTVO SISAK

Sokolsko društvo u Sisku priredilo je 22 oktobra u sokolani »Vukovu proslavu« s biranim programom. U programu je sudelovalo prosvetno i tehničko odeljenje. Proslava je počela deklamacijom »Slavensko kolo« od Branka Radičevića. Brat prof. Hraste je prikazao Vuka s istorijskog gledišta, a brat prof. Ljubić je iznesao Vukove zasluge u našem kulturnom životu. Tehničko je odeljenje nastupilo s četiri točke: »Ples dvaju cvetova«, izvela su ženska deca Dujak i Jekić, učenicе osnovne škole; »Vežbe sa zastavicama«, nastupila su muška deca, a ženski naraštaj u ritmičkim vežbama, koje je uvećbala sestra načelnica Jelena Lončar. Program se svršio sa

»Sobaričinim plesom«, koji je vrlo lepo odigrala Mija Auer, uč. I raz. gimn. Sve je vežbe pratila na glasoviru naraštajka sestra Nasta Erenić, uč. VI raz. gimn. Posle programa u dupko punoj dvorani razvila se animirana zabava. Moralni i materijalni uspeh je bio upravo rekordan, što se ima zahvaliti domaćici sestri Čosić.

OSNIVANJE SOKOLSKKE ČETE GRANESINI

U zadnje pola godine u samoj zagrebačkoj župi osnovano je 25 novih sokolskih četa. To su one, koje su objavljene sokolskoj župi, i čije je osnivanje redovitim putem odobreno od nadležnih sokolskih instancija. Međutim imade još dobar broj novih četa, koje još nisu prijavile svoje konstituisanje, ali koje rade punom parom.

U nedelju 15 oktobra osnovana je Sokolska četa u Granešini. Inicijativu za osnivanje čete dao je ravnajući učitelj u Granešini brat Božidar Denk. Osnivači su zamolili mlado i napredno Sokolsko društvo Zagreb III da se primi pokroviteljstva nad novom četom. Na osnivačkoj skupštini od matičnog društva iz Zagreba otišla su sledeća braća: Jurčić Viktor, Pajalić Božo, dr. Višnovec Viktor, ing. Anžlovar Vladimir, Marčelja Vjekoslav i Mitrović Uroš.

Sastanak je održan u školskoj prostoriji. Prisustvovalo je 35 članova. Bilo bi ih mnogo više, da vinogradari nisu bili zauzeti berbom koja je toga dana upravo počela u selu. Upis je navajilo 80 zemljoradnika. Pošto je sazi-vač brat Denk pozdravio prisutne i saopćio svrhu sastanka, dao je reč br. ing. Anžlovaru. Ovaj je održao kratko i uverljivo predavanje o sokolskoj ideologiji i o ciljevima Sokolstva. Naročito je podvukao zadaću koju Sokolstvo ima da izvrši na selu, gde se glavna pažnja poklanja kulturnom podizanju naroda. Posle toga je brat Jurčić objasnio odredbe pravilnika za sokolske čete.

Kad je obavljen spis članova i članica, pristupilo se izboru uprave čete, koja je ovako sastavljena: starišina Zavalčić Lovro, ratar; zamenik starišine Sunek Andro, ratar; tajnik Ročić Filip, posednik; blagajnik Sunek Josip, ratar; načelnik Samec Filip, učitelj; prosvetar Denk Božidar, upravitelj škole. Revizori: Horak Duro, sofer, i Keserić Jelena, učiteljica.

Zaključujući skupštinu, novoizabrani starišina pozvao je članove da shvate ozbiljno sokolske dužnosti, i da im u svakom času bude na umu i u sreću dobro Kralja, naroda i domovine Jugoslavije.

Širite Sokolski glasnik "Soko" "Sokolić" i "Našu radost"

»Spomen - kline«
Eksere
za osvećenje sokolske zastave
najbolje i jevtino izrađuju
MIRKO ŠMAT, graver
Beograd, Terazije 1
470-43

KLIZARJE
vseh vrst po fotografijah
all risbah
isevršuju
najsolidnije

KLIZARNA ST-DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVATZ

Vse tiskovine za sokolska društva, potrebne knjige za sokolske knjižnice, vabila, letake, lepake za sokolske prireditve Vam izdela Učiteljska tiskarna. Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige, časopise, revije, vizitke, bloke, račune, jedilne liste, posmrtnice in mladinske liste. Ilustrira knjige v eno- in večbarvnem tisku. / Lastna tvornica šolskih zvezkov. Knjigovoznica. Oddelek za učila z veliko zalogo slik naših velmož

KNJIGARNA V LJUBLJANI PODRUŽNICA V MARIBORU
Tyrševa ulica št. 44

UČITELJSKA TISKARNA
V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA 6

MEDJUNARODNA ŠPEDICIJA
GUSTAV BRELIĆ
POMORSKA AGENTURA
Brzojavi: BREG
SUŠAK, MASARYKOVO ŠETALIŠTE 5/1.
Telefon Interurban 23 — Tekući račun: —
Pošt. pretinac broj 134 — Hrvatska banka d. d.

Sokoli!
Nabavljajte Vaše **skije** (smučke) izravno od producenta kod domaće **industrije**
M. DRUCKER
ZAGREB, ILICA 39
Kr. dvorski liferant
Zatražite **specialne** ponude!

Preporučamo
tvrike, koje
oglašuju u
»Sokolskom
glasniku«!

Širite sokolsku štampu!
Svako sokolsko društvo, svaki član i svaka članica treba da nabavi

Sokolsku knjižnicu

I. sveska:	E. Gangl: O sokolski ideji.
II.	Ing. Lado Bevc: Sokolsko prosvetno delo.
III.	Dr. Miroslav Tyrš: Naš zadatak, smer i cilj.
IV.	Vekoslav Bučar: Dr. Ivan Oražen.
V.	Dr. Miroslav Tyrš: Sokolska gesla.
VI.	Jan Pelikan: Dr. Miroslav Tyrš.
VII.	Jan Křen: Cilj sokolskih teženj.
VIII.	E. Gangl: Tyrševo Sokolstvo. (Sloven. tekst).
VIII. a	Isto. (Srpsko-hrvatski tekst)
IX.	Dr. Niko Mrvoš: Pogledi i misli dr. M. Tyrša.
X.	E. Gangl: Tyrševo poslanstvo. (Slov. tekst)
X. a	Isto. (Srpsko-hrvatski tekst)

Svaka sveska stoji 3 Din

PUTEVI I CILJEVI
U tvrdom povezu 8 Din

Franjo Mačus: **ODBOJKA (VOLLEY BALL)**
U kartonu 12 Din

Franjo Malin: **Praktički udžbenik češkog jezika.**
U kartonu 15 Din

Dr. Viktor Novak: **SVESLOVENSKA MISAO**
U kartonu 9 Din

Miroslav Ambrožič: **METODIKA SOKOLSKKE VZGOJE**
U tvrdom povezu 36 Din

Franjo Malin: **ČEHOSLOVACI I ČEHOSLOVAČKA**
U kartonu 15 Din

Jugoslovenska Sokolska Matica
Ljubljana, Narodni dom
Telefon 25-43 / Račun poštanske štedionice Ljubljana 13.831